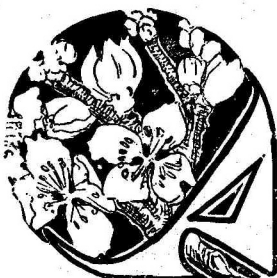

Η ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΑ ΨΗΦΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΡΑΒΕΝΝΗΣ

ΠΑΝΤΟΜΕΝ ἔν τινι βι-
θλίῳ τοῦ Προκοπίου
περιγραφὴν ψηφοθετή-
ματος κοσμοῦντος ἐν
Κων|πόλει τὸ αὐτο-
κρατορικὸν ἀνάκτορον.

«Οἱ καλλιτέχναι,
εἶπεν, ἀπεικόνισαν τοὺς πολέμους καὶ τὰς μά-
χας τῆς βασιλείας ὡς καὶ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ καὶ
Ἀφρικῇ ἀλωθείσας πόλεις. Ὁ Ἰουστινιανὸς εἶ-
ναι νικητὴς χάρις εἰς τὸν Βελισσάριον ὅστις ἐ-
πιστρέψας μετὰ τοῦ στρατοῦ του προσέφερεν
αὐτῷ τὰ λάφυρα. Ἐν τῷ μέσῳ ὁ Ἰουστινιανὸς
μετὰ τῆς Θεοδώρας ἐορτάζουσι τὸν θρίαμβον
τοῦτον πλήρεις ἀγαλλιάσεως, ἐν ᾧ οἱ βασιλεῖς
τῶν Γότθων καὶ Βανδάλων ἐπικαλοῦνται τὴν
ἐπιείκειάν των».

Ἄλλ' αὕτη δὲν εἶναι ἡ ἀσθενὴς περιγραφή.

Ὁ κ. Β. Σαρδοῦ κατέχει τεμάχιον μωσαϊ-
κοῦ παριστῶντος τὴν αὐτοκρατίειαν νέαν· τὰ
σμαλτώματα παρέχουσιν ἡμῖν πληροφορίας τι-
νάς, ἀλλ' ἀπασαι
αἰεῖκονες αὗται κα-
τὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτ-
τον ἀκριβεῖς ὡχρῶ-
σι πρὸ τῆς ἱστορικῆς
ἀξίας τῶν δύο ἀλη-
θῶς ἐξαισιῶν ψηφο-
θετημάτων τοῦ ἐν
Ραβέννῃ ναοῦ τοῦ
Ἁγίου Βιταλίου.

Ἐκεῖ ἀληθῶς δέον
νὰ μελετήσῃ τις τὴν
Βυζαντινὴν τέχνην
τοῦ ἑκτοῦ αἰῶνος.
Μόλις τις εἰσέλθῃ
εἰς τὸν ναὸν τοῦτον
καταλαμβάνεται ὑ-
πὸ ἐκπλήξεως καὶ

θαυμασμοῦ παρατηρῶν εἰς τὴν ἀψίδα δύο θαυ-
μάσια φατνώματα, διὰ χρωμάτων ζωηρῶν ἀκό-
μη καὶ ποικίλων παριστῶντα τὸ μὲν τὴν Θεο-
δώραν μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς, τὸ δὲ τὸν
Ἰουστινιανὸν περιστοιχόμενον ὑπὸ ἱερέων καὶ
φυλάκων φερόντων ἀσπίδας προπορευομένου
τοῦ ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ. Ὁ χρυσὸς ὁ παν-
ταχίθεν ἀποστίλβων εἰς χιλιάδας ψηγμάτων ρί-
πτει ζωηρὰν χροιάν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς συνθέ-
σεως. Ἡ Θεοδώρα φέρει πολυτελὲς ἔνδυμα καὶ
εἶναι κεκαλυμμένη δι' εὐρέας μανδύου πορφυροῦ
καὶ ἐπιχρύσου κεκοσμημένου κάτωθεν διὰ ται-
νίας παριστώσης τὴν προσκύνεισιν τῶν Μάγων.

Ἡ κίνησις αὐτῆς ὅπως φέρῃ εἰς τοὺς βραχίο-
νας εἶδος ἀρτοφορίου χρυσοῦ πεποικιλμένου διὰ
πολυτίμων λίθων ἡμιαντίζει τὸ μανδύαν τοῦτον
ἀφίνουσα νὰ διαφαίνεται ἡ λευκὴ αὐτῆς ἐσθῆς
κεκαλυμμένη ὁμοίως πρὸς τὰ κάτω δι' ἐξαισί-
ου ποικίλματος πλήρους πολυτίμων λίθων. Ἡ μι-
κρὰ κεφαλὴ τῆς κρύπτεται σχεδὸν ὑπὸ βαρὺ
διάδημα μαργαριτῶν καὶ ἀπὸ τῆς κόμης τῆς
κρέμονται χρυσοὶ πολυτίμων λίθων, οἵτινες συ-
νενοῦμενοι ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς σχηματίζουν

ἕзоχον περιδέραιον
λαμπρῶν ἀδαμάν-
των ἐν εἴδει ἐπωμί-
δος ἀμυθῆτου πολυ-
τελείας. Οἱ πόδες
τῆς ἐγκλείονται ἐν-
τός πεδύλων χρυσῶν.
Μετὰ μεγαλοπρε-
πείας ἡ αὐτοκράτει-
ρα προχωρεῖ πρὸς
τὸν ναὸν προπορευο-
μένων δύο διακόνων,
ὧν ὁ εἰς αἶρει παρα-
πέτασμα τῆς θύρας
τοῦ ναοῦ ὅπως εἰ-
σέλθῃ ἡ συνοδεία ἡ-
τις εἶχεν ἤδη ὑπερ-
βῇ τὸν πρόναον, ἐν-

Ἡ Θεοδώρα μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς